

Strategisk næringsplan

Nærings strategier for Vardø kommune

Vardø kommune sin strategiske næringsplan skal gi retning for næringslivssatsingen i Vardø kommune. Den består av en strategidel med en handlingsdel og en analysedel, sistnevnte er ett vedlegg til dette dokumentet.

Innhold

1. Oppsummering:	1
Man ønsket å si så mye i den gamle næringsplanen:	1
2. Innledning	1
3. Vardø sitt næringsliv	2
4. Hvordan forbedre sitt næringsliv	2
5. Forslag til strategiske retninger for næringsarbeidet	2
6. Risiko og eierskap	3
7. Tiltaksplan	3

Strategisk næringsplan

Nærings strategier for Vardø kommune

1. Oppsummering:

Vardø kommune gir ikke rene tilskudd til bedrifter, i stedet går Vardø kommune inn som aktive eiere i bedrifter som ønsker å utvide sin egenkapital. Videre har Vardø kommune identifisert hvilke næringsområder man vil satse innen, fiskeri, olje/gass, turisme og beredskap. I tillegg er det identifisert hvilke prosjekter det satses på. Dette gir en mer spisset tilnærming til næringsarbeidet i kommunen. Arbeidet med næring foreslås endret så pass mye at ett næringsstyre opprettes og tar hånd om nærings saker for fremtiden.

2. Innledning

Vardø kommune har vært gjennom svært vanskelige år i perioden 2000-2010. Siden 2010 har dette snudd og Vardø opplever at folketall er stabilisert, arbeidsledigheten, antall sosialhjelpsmottakere tilbake på nasjonalt nivå. Vardø kommune tar imot flyktninger og befolkningen sier at tjenestene er gode og at det leveres høy kvalitet i tjenestene.

Næringslivet i Vardø har nok opplevd svært mye av det samme, og at det har vært bedring siden 2010.

Man ønsket å si så mye i den gamle næringsplanen:

Vardø er Norges østligste by og eneste by i Europa som ligger i arktisk klimasone, Nord-Norges eldste by, verdens nordligste festningsby, Finnmarks eldste fiskevær og Pomorhovestaden. Vardø er også en av Norges eldste byer, med bystatus fra 1789.

3. Vardø sitt næringsliv

Næringslivet i Vardø er svært diversifisert, det positive med dette er at det er robust for svingninger. På den andresiden blir det aldri svært profesjonelt, da man kan argumentere for at mange av næringene mangler kritisk masse. Den største næringen er fiskerinæringen, næringa er så stor at det er grunn til å anta at næringen har kritisk masse. De siste årene vært svært lønnsom.

Turisme har vokst en god del de siste årene. Det er mange faktorer som bidrar i denne sammenheng globale trender som naturturisme, arktiskturisme, vinterturisme og det lokale initiativet med fugleturisme. Alle disse bidrar i sum til økt omsetning innenfor hotell, restaurant og transportsektoren.

Olje og gass er næring som vil komme til å vokse i Barentshavet. Vardø sin nærelokalitet til Barentshavet gjør at man er svært attraktiv, infrastruktur er her en svært viktig brikke.

De nasjonale/globalene trendene med færre butikker og mer handel på nett ser også ut til å gjelde i Vardø. Butikker legger ned og finner det ikke drivverdig.

4. Hvordan forbedre sitt næringsliv

Vardø kommune har hatt suksess med å investere i infrastruktur, historisk sett har dette vært kaier, vannverk, fiber til alle hus, ny skole og barnehage. Med bedre infrastruktur senker man terskelen for at næringslivsinteresser skal slå rot i Vardø. Dette er også varige verdier for samfunnet. Den strategiske fordel til Vardø er plasseringen i Barentshavet, slik at det er grensesnittet mot Barentshavet er svært viktig, dette være seg fiskerihavn, fiskemottak, industrihavn, lufthavn, sjørettet servicenæring, transport inn og ut.

5. Forslag til strategiske retninger for næringsarbeidet.

Analysen viser at de fortrinn som ikke kan kopieres av andre skal utnyttes til det fulle. Plasseringen av Vardø er unik og kan ikke kopieres. Dette må man i mye større grad benytte seg av og bygge varige strukturer som bygger opp under dette.

Analysen viser at eierskap til strategiske selskaper er positivt og skaper stabilitet, innskudd kan være i form av penger eller eiendom som Vardø kommune eier.

Sektorene fiskeri, olje og gass, turisme har vært de pilarene som næringsarbeidet har vært bygget rundt. Mye av dette er svært langsiktig arbeid. Disse pilarene følges videre med tillegg på en fjerde pilar som er beredskap. I Vardø er det ett stort miljø som bare jobber med beredskap i en eller annen form. Sivilt og militært, vi ser at sivil etterretning som har etablert seg de senere år har lyktes svært godt.

Ved å avgrense hvilke konkrete områder som det skal satses på så, tar Vardø kommune en aktiv eier rolle i næringslivet. Dette har vært gjort før i Vardø eksempler på dette er Varanger Kraft, Havfisk, Avis Øst-havet, Asvo Vardø, Vardø kommunale bolig og eiendom, Vardø promor. I tillegg kan man se på de nasjonale lokomotivene på Oslo

børs som Staten har eller har hatt store eierandeler i, dette være seg Telenor, SAS, Statoil, Hydro, Yara. Analysene viser at Vardø kommune får store deler av sine inntekter fra næringslivet. Det er viktig for Vardø som samfunn at Vardø kommune går inn som aktive eiere.

6. Risiko og eierskap

Tradisjonelt har Vardø kommune delt ut næringstilskudd uten noen form for oppfølging. Tilskuddene har variert fra rundt 10 000 kr og til 1 million. Det gis ikke rene tilskudd, da dette bare blir en subsidiering av en drift. Vardø kommune må gå inn med kapital i bedrifter som aktive eiere. Det kan være bedrifter som ønsker å utvide sin egenkapital, eller være med på å starte nye bedrifter sammen med grundere. Risikoen tas ned og Vardø kommune får mer styring med sine investeringer. Vardø kommune har i dag en god del eierposter i forskjellige selskaper. Disse genererer utbytte, dette må øremerkes nye investeringer i bedrifter. I tillegg kommer RUP midlene fra Fylkeskommunen, det antas at disse vil forsvinne på sikt. For å styre dette opprettes det ett eget næringsstyre, dette styret fatter vedtak i nærings saker, disponerer næringsfondet og utøver eierskapet i de selskapene Vardø kommune har eierandeler i.

7. Tiltaksplan

- Oppgradering av havnene i Vardø kommune, herunder helhetlig planverk for Vardø havn, Svartnes havn og Kiberg havn.
  - Mudring av havn i Kiberg og utfylling av industriområde i Kiberg.
- Utvikling av havnefasiliteter. Herunder service aktiviteter, fjerning av gamle fiskeindustribygg. Tilrettelegging for ny landbasert fiskeindustri.
- Investering i landbasert fiskeindustri.
- Investering i båter og rederier som har fiskekvoter.
- Utfylling, tilrettelegging av industriområde på Svartnes.
- Utbygging av helikopterbase.
- Tilrettelegging av Hornøya og Varanger halvøya nasjonalpark som en unik destinasjon for økoturisme.
- Investering i andre virksomheter som er strategisk viktig for Vardø.